

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din. Tedenska
izdaja za celo leto 60 din.
Plača se toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 36.

Uredništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ulica 23. Tel.
25-52. Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27. Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo. —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Ljubljana, petek 29. marca 1940

Cena posamezni številki din 1.50

Zopet nekaj javnih del

Modernizacija cest in regulacija
Drave se bosta letos nadaljevali

Na pristojnih mestih se že dalj časa ukvarjajo z načrti za javna dela, ki naj se letos izvedejo v raznih krajih severne Slovenije. Posrečilo se je zagotoviti za nekatera teh del potrebna sredstva, čeprav ne v oni meri, kot bi javnost, zlasti pa naši gospodarski krogi to želeli.

Ze lani je bilo v mariborskem mestnem svetu govora o izvedbi obširnega programa, ki obsega postopno modernizacijo cest in trgov v mestu. Podrobni načrt bo izdelala nova cestna uprava, ki jo v kratkem ustanove Mestna podjetja kot samostojno edinic, ki naj precej razbremenijo sedanjo gradbeno upravo. Občina je letne zneske, ki jih ima dobiti iz državnega kaldrminskega fonda za javna dela, že precej angažirala. Dosegla je, da dobi zaenkrat nadaljnjih 4.800.000 dinarjev kot posojilo na bodoče zneske, ki znašajo na leto kakih 800.000 dinarjev. Predumov pa po veljavnih predpisih iz kaldrminskega fonda na račun dotacij za javna dela ni mogoče dobiti. Zato so sklenili aranžman v tem smislu, da dovoli Drž. hipotekarna banka mariborski občini posojilo v gornjem znesku, ki se bo odplačevalo z letnimi dotacijami kaldrminskega fonda. Ta denar se bo deloma porabil za popolno dograditev nove carinarnice in za ureditev okolice, dovozov itd., nekaj pa bo menda še ostalo za ceste. V glavnem gredo izdatki za ureditev cest v breme občine. Sedaj, ko je vreme ugodnejše, se bodo dela pri carinarnici nadaljevala.

Ze nekdanj smo omenili, da bo država izvedla regulacijo Drave, ki vsako leto pri poplavih in tudi sicer povzroča silno škodo. Sedaj imamo na razpolago konkretne podatke o teh javnih delih.

Drava trga leto za letom cele kose rodne zemlje ob obeh bregovih od Maribora pa tja do hrvatske meje pri Središču, torej na daljavi nad 40 kilometrov. Leto za letom izgine v vodi dokaj rodovitne zemlje, in bregova se stalno pomikata nazaj. Kos za kosom izginja zemlja, ki je v katastrofi zapisana kot oranica, kot travniki, vrtovi itd. Vedno znova je treba popravljati zemljiške knjige in odpisavati davke od zemljišč, ki polagoma kopne. Sedaj bodo Dravo temeljito zagrabili in ji predpisali pravilno, ozko pot. Saj je poplavo ozemlje ponekod široko že skoraj 3 kilometre, struga pa, ki se stalno spreminja, dober kilometer.

Načrt predvideva regulacijo reke v etapah, kakor je to pri Savinji okrog Celja. Predvsem se bo Drava usmerila v kolikor mogoče premii črti, da na ovinkih ne bo drla in trgala obrežja. Korito bodo od Maribora pa do hrvatske meje zožili na 126 metrov. S tem bo tudi prenehal nevarni pritisk vode na razne mostove in se bodo zmanjšali izdatki za vzdrževanje mostov. Drava postane plovna od Medmurja pa do Maribora.

Glavno je, da se bo z zožitvijo Drave odstranila nadaljnja nevarnost poplav in trganja obrežja. Ne samo to, Dravi se bo med starim in novim bregom iztrgalo nad 7000 hektarjev zemlje. Ta izraz je treba nekoliko popraviti, ker bo treba več ali manj zemljo še navoati, deloma pa se bo na inunda-

cijskem ozemlju še izsušila. Vsekakor bodo v doglednem času tam nastale njive in travniki.

Izvedba vsega programa bo stala kakih 100 milijonov in je preračunana na dolgo vrsto let. Za letošje te dni dovolilo gradbeno ministrstvo kredit skoraj 3 milijonov dinarjev. Malo je sicer, ali vendar nekaj.

V Mariboru za carinarnico skoraj 5 milijonov, za Dravo 3 milijone, za novo gimnazijo 5 milijonov, nekaj milijonov za novo tržnico, to so le zneski, ki bodo dali

brezposelnim zasluzka, trgovcem, obrtnikom itd. pa tudi nekaj zasluzka.

Povečanje industrijske aktivnosti v Španiji

Nova gospodarska aktivnost se kaže v Španiji v vseh industrijskih panogah. Mnoga industrijska podjetja so povečala svoj delniški kapital. Tako tvornica vagonov od 25 na 50 milijonov pezet, neka papirnica od 60 na 75 milijonov pezet itd. Posebna velika pažnja se

posveča povečanju trgovinske morarice, ker je v sedanjem času izredna prilika za rentabilen prevoz trgovinskih predmetov. Tako je paroplovna družba »Ibara« dala v promet parnik s 30.000 tonami in dve tankladji, istočasno pa se pogaja v Ameriki za nakup dveh parnikov s po 20.000 br. reg. tonami.

Delajte za napredek trgovskih organizacij!

Čuječnost in opreznost nujno potrebni!

Mariborsko trgovstvo proti napačnim tendencam protidraginjskih ukrepov

Izredno burno leto imamo za seboj, zlasti z ozirom na svetovne dogodke. Zemljevid Evrope se je že spremenil, nove, morda še dalekosežnejše spremembe pa so še na vidiku. Dva mogočna sovražna tabora si stojita nasproti v utrjenih linijah, kjer se vsak hip pričakuje izbruh sovražnosti gigantnega obsega.

Balkan stoji pri teh usodepolnih dogodkih v ozadiju, nekako za zidom nevtralnosti, toda posledice nove svetovne vojne čutimo tudi mi, in to tem huje, ker se v glavnem bije zaenkrat še gospodarska vojna. Blokada na morju ima posledice pri naši trgovini, ker je silno oviran uvoz najrazličnejšega blaga, na katero smo bili doslej navezani. To pa povzroča zastoj v naši trgovini in industriji, povzroča brezposelnost, povzroča pa tudi podražitev blaga, zlasti življenjskih potrebščin.

Ta okolnost je imela za posledico, da je izdalo naše državno oblastvo meseca septembra lanskega leta izredno strogo uredbo o pobujanju draginje in brezvestne špekulacije, nedavno pa uredbo o kontroli cen. Žal moram ugotoviti, da je značilna karakteristika teh dveh uredb predvsem s, v, ..., kakor da je ono krivo nastalega nereda in draginje.

Ker zahtevajo izredni časi in nevarne zunanje politične razmere od naših oblastev čuječnost in pokrenitev vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev varnosti naše mlade države, so seveda potrebni tudi večji državni dohodki. Tako je bila izdana dne 22. decembra 1939. nova davčna reforma. Trgovstvo kot konstruktiven in patriotsko orientiran stan popolnoma uvideva potrebo zvišanja državnih dohodkov, lahko pa zahteva, da se to izvrši tako, da ne bo izgledalo, kot da je treba nastopiti proti njemu oziroma proti gospodarstvenikom sploh s takšnimi grožnjami in sankcijami kakor proti elementom, ki zaslužijo vse prej kot zaupanje in obzirnost.

Združenje mariborskega trgovstva se je seveda z vso vnemo udeleževalo pri pobujanju napačnih tendenc draginjskih ukrepov, kakor tudi proti metodam davčne reforme, ki jih je obsodila tudi meddržavna konferenca gospodarskih zbornic v Ljubljani.

Nedavno smo dobili tudi uredbo o minimalnih mezdah. Naglasil bi samo, da je bila neka določitev minimalnih prejemkov potrebna,

bojim se pa, da bo ta, ki smo jo Gobili, povzročila ravno nasprotno, namreč brezposelnost, ker vsebuje za marsikatero podjetnika pretežko breme. To smo ponovno naglasili tudi na merodajnih mestih.

Sedaj pa še nekaj

o lokalnih razmerah mariborskega trgovstva.

Po dolgotrajnem boju se nam je posrečilo doseči pomnožitev telefonskih kablov v mestu; dela so že v zaključni fazi. Gremialno hišo smo z razmeroma majhnimi stroški popravili tako, da je precej pridobila na vrednosti. Z veseljem moram ugotoviti, da se naši stiki s trgovsko mladino vedno bolj poglobljajo. To dokazujejo skupne seje zastopnikov Združenja in Pomožniškega odbora, kjer izginjejo marsikatero difference. Raste tudi zanimanje, ki ga kaže naše trgovstvo do naše mladine v gremialni šoli. Skupni izlet je to ob koncu lanskega šolskega leta najlepše dokumentiral. Z radostjo moram tudi poudariti, da je naša ideja pomagati našemu obmejnemu prebivalstvu, v prvi vrsti seveda deci, med našim članstvom kljub težkim današnjim časom po-

polno razumevanje. Prireditel bo žičnice v treh obmejnih občinah po našem Združenju to dokazuje. Hvaležnost obdarjenih bo nedvomno pripomogla k temu, da bo dobilo ljudstvo sčasoma o trgovstvu drugo mnenje, kot ga ima morda še danes.

Zahvala velja vsem onim, ki so vztrajali ves čas v borbah za naše pravice ob naši strani. Hvaležni pa moramo biti tudi onim, ki so v teh borbah po svojih močeh pomagali, tako Zbornici za TOI, Zvezi trg. združenj in ne najmanj našemu dobrohotnemu obrtnemu oblastvu. Mnogo je bilo borb in dela za zaščito stanovskih interesov trgovskega stanu, in nič manj takšnega dela ne čaka bodočo upravo Združenja mariborskih trgovcev. Težki so časi, v katerih danes živimo, vendar, kakor je minula huda zima, tako mora priti tudi za nas po teh težkih izkušnjah, v katerih še danes živimo, ko gre tendenca razvoja gospodarstva zaenkrat še navzdol, enkrat boljši časi. Kajti vztrajnost in poštenost marata slej ali prej zmagati.

Miloš Oset,

predsednik Združenja trgovcev za mesto Maribor.

Izvoz živine in zadrage

Dobre kupčije zahtevajo zadrage za sebe, izgubo pa prepuščajo trgovcem

»Izvozniki«, glasilo izvoznikov živine je objavil članek, v katerem pravi:

Kakor hitro razni demagogi začno kričati, da trgovci-izvozniki zaslužijo »težke denarce« pri izvozu živine in kako da uničujejo našega ubogega proizvajalca, pomeni to, da ni nekaj v redu pri nosilecih demagogije in da se tudi sami že ne upajo raznašati najbolj navadnih laži. To pomeni nadalje, da je prišel čas, ko bi morali trgovci-izvozniki zaradi izpolnitve prevzetih obveznosti izgubljati svoje premoženje.

Vedno so takšni elementi trdili, da izvozniki »pljačkajo« kmetovalca in da se morajo zato izločiti kot posredniki, ves posel pa prepušči organizacijam, katerih cilj je gospodarsko dvigovanje kmetovalca, ne pa lastna obogatitev. Kot takšne organizacije so mišljene zadrage, Gospodarska sloga in organizacije živinorejcev.

Sedaj pa je prišel trenutek, ko naj bi se te altruistične in člo-

vekoljubne organizacije izkazale v dejanju. Svinje so na domačem trgu po 11.50 do 12 din, cena koruze pa še nadalje skače, ker nekateri od prej navedenih organizacij celo na dražbah kupujejo koruzo.

Cena za svinje, ki znaša danes blizu 12 din, je najbolj gotovo janišstvo, da se pri izvozu izgubi 15 do 20 tisoč din pri vagonu.

Kdo se naj varuje te izgube? Jasno, da trgovci-izvozniki, ker oni niso človekoljubna organizacija, ker je njihov cilj zaslužek, ne pa izguba. Samo oni bi torej morali prenehati izkoriščati dovoljne kontingente.

Izvoz bi morali v takih trenutkih voditi zadrage, Gospodarska sloga in živinorejci. Kajti ti sploh nimajo cilja, da bi zaslužili. Njih cilj je človekoljubnega značaja oziroma da preprečijo, da bi trgovci-izvozniki »pljačkali« kmetovalce. Tem organizacijam se je sedaj nudila sijajna prilika, da pred vso javnostjo dokažejo, da so zaščit-

niki kmetovalca, trgovci-izvozniki pa neprijatelji delovnega kmetkega ljudstva. Da bi to dokazale, bi morale navedene organizacije, katerih cilj ni dobiček, skrbeti, da še več izvozijo ko prej in da bi na ta način ožigosale delo trgovcev-izvoznikov.

Dejstva pa kažejo čisto nasprotno sliko! Vse te človekoljubne in ljudske organizacije ne kažejo niti najmanjše volje, da bi prevzele kontingente trgovcev-izvoznikov, še manj pa mislijo na to, da bi prevzele ostale kontingente.

Za mesec marec bi se moralo izvoziti na dunajski trg 280 vagonov svinj. Od tega je odpadlo 112 vagonov na zadrage, 112 vagonov na trgovce-izvoznike in 56 vagonov na živinorejce. V Prago bi se moralo izvoziti 120 vagonov, in sicer bi morali izvoziti trgovci-izvozniki 48, zadrage 48 in svinjereji 24 vagonov.

Od 1. marca do 15. marca bi po gornjih podatkih morale zadrage izvoziti skupno 80 vagonov, trgovci-izvozniki 80 in svinjereji 40 vagonov svinj. V resnici pa so izvozile zadrage samo 4 vagone ali samo 5% dodeljenega jim kontingenta, svinjereji 2 vagona ali 5%, dočim so trgovci-izvozniki izvozili nad 85% od priznanega jim kontingenta.

Kontrolne ustanove so pozivale zadrage in svinjereje, da izpolnijo svoje obveznosti in da izvozijo predvidene kontingente ter jih najbrže tudi opominjale, da se bo vodila evidenca onih, ki nečesto izvozijo svinj. Vse te organizacije so kot odgovor na to posredno grožnjo izjavile, da sploh ne bodo izvozile niti enega vagona, če se jim ne zagotovi večja cena ter pripomnile, da ne verujejo v predznost kontrolnih ustanov, da bi jim ev. zmanjšale kontingente, ko bodo boljše cene.

Trgovci-izvozniki pa so izpolnili svoje obveznosti, ker se zavedajo, da mora izpolniti tudi svoje dolžnosti, kdor zahteva za sebe pravico.

Postavlja se odkrito in upravičeno vprašanje g. ministru za trgovino in industrijo,

... kakšne sankcije bo prevzel proti zadrugam in svinjerejem zaradi neizpolnjevanja prevzetih obveznosti.

Nastaja pa še drugo vprašanje, če se bo z ozirom na vse te čudenice še nadalje dovolilo zadrugam v dobi konjunktura, da nakupujejo svinje v Subotici in Bjelovaru, čeprav so sedeži teh zadrug v Lapovu ali Smederevski Palanki.

Postavlja pa se tudi vprašanje, če se bo že enkrat nehalo

izvoznikov, kadar zahtevajo svoje pravice.

In na zadnje! Nastaja pa še vprašanje, če morajo izpolnjevati trgovci-izvozniki svoje obveznosti tudi takrat, kadar jih skušajo pristojni in nepristojni krogi proglašati za nepolnopravne?

Občni zbor Društva veletrgovcev in industrijcev

je bil v sredo dopoldne v društvenih prostorih. Občni zbor je vodil predsednik Stano Vidmar. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta, prav tako tudi vsi predlogi. Soglasno je bila tudi znova izvoljena stara uprava.

Obširno poročilo o obnem zboru priobčimo v ponedeljek!

Združenje trgovcev za sodni okraj Sv. Lenart v Slovenskih goricah

ima

redno letno skupščino
v nedeljo dne 14. aprila 1940. ob
14. uri v občinski posvetovalnici
pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnje skupščine.
2. Poročilo predsednika in tajnika.
3. Poročilo blagajnika, nadzornega odbora ter odobritev račun-skega zaključka za leto 1939.
4. Proračun za leto 1940.
5. Poročilo delegatov.
6. Samostojni predlogi.
7. Volitve.
8. Slučajnosti.

Ako skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepna, je eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno ne glede na število prisotnih članov. (Cl. 16. pravil.)

Udeležba je obvezna za vsakega člana, neopravičena odsotnost se kaznuje z globo din 30— v korist gremialne blagajne.

Samostojni predlogi članov morajo biti 3 dni pred skupščino pri predsedniku združenja.

Članom se priporoča, da na skupščini poravnajo svojo članarino.

Sv. Lenart, dne 21. marca 1940.

Tajnik: Predsednik:
Marčič. Rataj.

Nikar predebelih!

»Družinski tednik« objavlja v svoji rubriki »Zrcalo naših dni« neverjetno zgodbo, kako da je neki trgovec delal reklamo za svojo trgovino. Tako silovito originalna je ta reklama, da jo moramo sporočiti tudi našim bralcem, da bodo vsaj spoznali, kaj si vse nekateri upajo napisati na račun trgovcev.

Po tej zgodbi je neka trgovina inserirala, da išče dva fanta, in sicer enega za tekača, drugega pa h konjem (!). Neki fant se je šel ponuditi in prišlo je še 12 drugih fantov. Dolgo uro so čakali na mrazu, da je prišla ob devetih dopoldne prodajalka odpirat trgovino. (Res smo radovedni, katera trgovina v Ljubljani se odpre šele ob devetih!) Nato so čakali še eno uro, nakar jim pravi prodajalka, da je najbolje, če pridejo jutri. (Šefa namreč še vedno ni bilo.) Prišli so naslednji dan in zopet brezuspešno čakali, dokler ni prodajalka nekemu fantu zaupala, da sploh nikogar ne potrebujejo, temveč da je to samo moderna reklama za trgovino.

Ce torej še ne veste, je, po mnenju nekaterih ljudi, moderna reklama v tem: Trgovina se odpre šele ob devetih, šef pa sploh ne pride dopoldne v trgovino. Da ni trgovina prazna, privabi trgovce s posebnim inseratom v trgovino ljudi, ne da bi kupovali, temveč da dobe službo, ki je pa seveda trgovcu ne more dati.

Zelo hvaležni bi bili »Družinskemu tedniku«, če bi povedal, kje je iztaknil trgovca, ki dela tako bedasto reklamo!

Za bodoče pa svetujemo »Družinskemu tedniku«, da take debele zgodbe objavlja v rubriki »Kri-vo zrcalo«, ker samo v tako rubriko tudi spadajo.

Trgovinska pogajanja z Grčijo

so se začela v Atenah v gospodarskem ministrstvu. Grški listi poročajo, da so bili v zadnjih mesecih trgovinski odnosi med obema državama nekoliko živahniji. Splošno se sodi, da bodo pogajanja v kratkem zaključena in še pred potekom sedanje trgovinske pogodbe. Na čelu naše trgovinske delegacije je ministerialni svetnik v trgovinskem ministrstvu Boško Gjorgjevič.

Občni zbor Združenja trgovcev v Kranju

Združenje trgovcev v Kranju, eno naših najbolj uspešno delujočih združenj, ki se vedno odlikuje tudi po svoji trdni stanovski zavednosti, je imelo svoj redni občni zbor v sredo 13. marca. Udeležba na obnem zboru je bila primerna, dobra, mogla pa bi biti še boljša. Občni zbor je podal izčrpano sliko o stanju trgovine ter odločno nastopil za potrebe trgovstva in slovenskega gospodarstva. Ravno zato je potrebno, da bi imel občni zbor tudi manifestanten značaj, ker bi s tem dobile vse zahteve obnega zbora močan podarek.

Poročilo predsednika Berjaka

Uprava združenja stopa danes pred Vas, da predloži obračun svojega dela v preteklem letu. Trgovci se danes smatra kot izkoriščevalci drugih stanov. Temu naziranj odločno ugovarjamo. Da se more trgovstvo zavarovati proti takim neupravičenim očitkom, se je združilo v lastne stanovske organizacije, ki so bile prvotno prostovoljne, postale pa po svetovni vojni prisilne.

Danes so že skoro vsi stanovi organizirani in skušajo po svojih organizacijah uveljaviti svoje pravice. Tudi trgovci moramo delati tako, da dosežemo spoštovanje naših pravic.

Pozivam zato vse trgovce, da v svoji stanovski organizaciji vsi sodelujemo, da opustimo medsebojno nelojalno konkurenco, da drug drugemu pomagamo, ker od drugih pomoči ali zaščite ne moremo pričakovati.

Vsako leto pričakujemo zboljšanje za svoj stan, zgodi pa se vedno obratno. Sedanje leto smo pričeli v zelo slabih okoliščinah. Čas je neugoden in zahteva zlasti od trgovca izjemnih naporov in žrtv. Omenim naj le nekatere težkoče: Pomanjkanje blaga in podražitev vseh predmetov, za kar se čisto neupravičeno meče krivda na trgovca. Niso pa to edine težkoče. Izdani so bili tudi novi davčni predpisi, izdana je bila uredba o pobijanju draginje itd. Vsi ti predpisi so trgovino živo zadeli.

Med glavnimi škodljivci trgovine so sušmarstvo, krošnjarstvo in privilegiji zadrug, proti katerim se bo trgovstvo borilo, dokler ne doseže svojih zahtev. Kontrolna služba združenja se opravlja z

Zbornični svetnik Gorjanc

Po prevratu še nismo imeli tako razburljivega leta kakor je bilo preteklo. Ti dogodki so vplivali tudi na naše politične in gospodarske razmere v državi. Zaradi izrednih razmer so postale potrebne tudi izredne žrtve in njih viden izraz je davčna reforma. Ker se je o njej že mnogo govorilo v združenju, ni treba, da bi o njej govoril podrobneje. Vendar pa je treba pripomniti naslednje: Razumeno položaj države in smo zato tudi pripravljeni na žrtve, ne moremo pa dopustiti, da bi se davčni predpisi uporabljali tudi za »...« davkoplačevalcev. Zato upamo, da se bodo predlogi zbornice o reviziji davčne reforme upoštevali.

Dočim je obremenitev trgovine z davki in socialnimi dajatvami vedno večja, je njena donosnost zaradi večje režije ter rizika vedno manjša. Poleg tega pa prehaja vedno več predmetov iz rok svobodne trgovine. Prizad je imel prvotno samo monopol za izvozno žito trgovino, kasneje je dobil še monopol za izvoz jabolk in češkelj in sedaj bo razširil svoje poslovanje še na vino, riž in drugo kolonialno blago. Hrvatski gospodarski ljudje so zahtevali, da se

Občni zbor je otvoril predsednik Berjak, pozdravil vse navzoče, zlasti pa zastopnika Zbornice za TOI zbor. svetnika Gorjanc, zastopnika Zveze trg. združenj tajnika dr. Pustiška, g. Osojnika kot zastopnika Pomočniškega zbora ter g. Soca kot zastopnika mestne policije. Nato se je v lepih besedah spominjal umrlih članov: Janeza Kristana iz Cerkelj, Franca Kristana iz Kovorja, Ivana Slabeta iz Kranja in Marije Bizjak iz Kranja. Spomin vseh so zborovalci pietetno počastili.

Nato je podal predsednik Berjak svoje predsedniško poročilo. vso doslednostjo, kar je zasluga g. Omerse.

Po banski odredbi so za trgovske pomočnike določene minimalne plače z din 900—, ter se račun vrednost stanovanja din 60— in hrane din 240—. Podoželskim trgovcem je nemogoče plačevati to plačo in se bo zato zvišalo število brezposelnih. Več pomočnikom je tudi že v resnici bilo odpovedano. Združenje je napravilo svojo dolžnost ter predložilo utemeljene pomisleke in tudi predlog, da se odredba spremeni.

Trgovstvu je danes potreben močan zagovornik, ki ga ima v svoji Zvezi trgovskih združenj, ki nas odločno zastopa. Izrekam ji popolno priznanje in zahvalo.

Pozabiti ne smem na naš »Trgovski list«, ki nam je najboljši svetovalec in zagovornik ter je dolžnost vsakega trgovca, da je naročnik »Trgovskega lista«.

Naša trgovska nadaljevalna šola je danes na višku in veseli me, da morem o njej poročati le dobro.

Zahvaljujem se odboru za vso oporo, ki mi jo je izkazoval v triletni dobi mojega predsedništva. Posebno pa se zahvaljujem g. Gorjancu, ki je trgovstvo uspešno zastopal pri reklamacijskem odboru. Priznanje tudi g. Globočniku in g. Hlešču, ki sta nas zastopala pri davčnem odboru. Da se je vse poslovanje v našem združenju vršilo tako vzorno, pa gre posebna pohvala našemu marljivemu tajniku Kožmanu.

Končujem svoje skromne besede z željo in pozivom, da se še bolj strnemo, da pokažemo še večjo solidarnost, ker le tako smemo pričakovati za trgovstvo boljših časov. (Odobravanje.)

Prizad ukine in tej zahtevi se pridružujemo tudi mi. Prizad naj prepusti trgovino tistim, ki so za njo poklicani.

Trgovina trpi nadalje zaradi nelegalne trgovine. Konsumne zadruge se širijo kar naprej, nabavljalne zadruge drž. nameščencev sprejemajo kot člane tudi zasebnike in ni še bilo mogoče doseči, da bi se ta nepravilnost odpravila. Tudi krošnjarsko vprašanje se ne premakne naprej.

Izvoz se omejuje z raznimi formalnostmi. Za vsak izvoz je potrebno predhodno dovoljenje Narodne banke. Zlasti pri lesu dela ta določba težave. Ni mogoče doseči niti tega, da bi izdajale izvozna dovoljenja podružnice Narodne banke. Nerazumljivo je, zakaj ne daje Narodna banka dovoljenja za izvoz jamskega lesa in čreslovine, ko je vendar znano, da se čreslovine ne more doma prodati, ker so strojarne že založene z njo do nove sečnje. Velike težave imajo izvozniki tudi zaradi pomanjkanja vagonov. Podobne težave so tudi pri uvozu. Tovarne ne morejo dobiti njim potrebnih surovin. Za uvoz kolonialnega blaga ne dovoljuje Narodna banka nakupa deviz.

G. Gorjanc je nato podrobno poročal

o delu zbornice za TOI

ter zlasti naglasil naslednje:

V zadnjem času je postalo aktualno tudi vprašanje decentralizacije socialnega zavarovanja. Značilno je, da je naša zbornica že pred 16 leti zahtevala ukinitvev SUZORja in popolno avtonomijo okrožnih uradov. Skozi 16 let se je očitalo zbornici zaradi te zahteve, da je za likvidacijo delavskega zavarovanja, sedaj po 16 letih so sprevideli tudi v Zagrebu in Beogradu, da je bilo stališče naše zbornice pravilno. Odločno zahtevamo, da dobi Slovenija samostojnega nosilca delavskega zavarovanja in da se zavarovanje nameščencev loči od delavskega zavarovanja.

Odločba g. bana glede minimalnih plač trg. pomočnikov je zlasti zadela podoželsko trgovstvo, ki večinoma tej odločbi ne bo moglo ustreči.

Po številnih konferencah je vprašanje reforme obrtnega zakona že tako dozorelo, da smo bili

poročilo tajnika Kožmana

Uvodoma je podal kratek pregled o gospodarskem stanju kranjskega okraja. Vojna je potisnila gospodarsko iniciativo v ozadje. Posledice vojne občutijo tudi nekatere države in občuti jih tudi kranjski okraj. Iz okraja se sicer izvažajo krompir, fižol, les, mleko in živina, toda uvažajo se moka, koruza, sadje, mast. Polovica prebivalstva se z obdelovanjem zemlje ne more preživeti. Velikemu delu kmetijskega prebivalstva je hranitelj gozd, drugi pa morajo iskati zaslужka v industrijah, ki so se koncentrirale v Trzinu in Kranju.

Zaradi pomanjkanja surovin je bila velika nevarnost, da te industrije ne bodo mogle obratovati. Zaradi izrednih razmer je tudi trgovina preživljala težke čase, posebno v zadnji tretjini leta. Razen ceste Ljubljana-Naklo ni bilo v okraju javnih del. Zaradi višjih cen agrarnih proizvodov se je položaj kmetovalcev nekoliko zboljšal, dočim so prišli posebno manj premožni sloji prebivalstva v težko stisko.

Tajnik Kožman je nato govoril o naši finančni politiki ter o davkih ter zlasti še o pridobitni in delu davčnega odbora. Od davčne uprave je bila določena v Kranju pridobitinska osnova na skoraj en milijon din, a jo je davčni odbor znižal za 7%. Tudi reklamacijski odbor je ustregel mnogim pritožbam.

Glede monopolskih predmetov je omenil, da se je znižala cena soli. S podrobno kalkulacijo je združenje dokazalo, da je zaslužek monoprodajalca pri soli nezadosten. Veliko nezadovoljstvo je povzročilo pomanjkanje petroleja. Tudi sladkorja je nekaj časa pomanjkovalo.

Podrobno opisuje tajniško poročilo tudi boj združenja proti krošnjarstvu in sušmarstvu. Sušmarilo se je skoraj v vseh trgovskih strokah.

Glede tržnih dni v Trzinu in Kranju je doseglo združenje s pomočjo zbornice, da je banska uprava ustregla zahtevam trgovstva. Uvedle so se sejmske legitimacije, ki jih izdaja združenje.

Ponovno je zahtevalo združenje ureditev kranjskega kolodvora. S pomočjo zbornice je združenje doseglo, da se je znova uvedel nočni vlak iz Kranja v Ljubljano in da se je kopalni vlak iz Ljubljane v Skofjo Loko podaljšal do Kranja. Ni pa bilo mogoče doseči, da bi se vsi reducirani vlaki znova uvedli.

Novo poštno poslopje se zida, upati je, da se bodo tudi telefonske razmere v kratkem zboljšale.

prepričani, da bo kmalu izdana. Po sporazumu pa je stopila zopet v ozadje. Novela pa je nujno potrebna in zato jo tudi zahtevamo.

Na zbornični predlog so se uvedle obvezne legitimacije za nakupovalce, da bi se s tem odpravilo sušmarstvo v trgovini. Zbornica je dosegla, da so se predpisale obvezne legitimacije tudi za posetrnike sejmov.

Mnogo predstav in intervencij je izvršila zbornica zaradi pomanjkanja petroleja in bencina, nadalje je zahtevala, da se dovoli prodaja živinske soli tudi vsem trgovcem, ki prodajajo jedilno sol.

Zbornica je dosegla, da se je odpravila neupravičena praksa policije, da se izvajajo doboče protidraginjske uredbe tudi za luksuzne predmete. Intervencija zbornice je dosegla, da se uredba o kontroli cen ni izdala v prvotni obliki.

Vedno je zbornica nastopila za naše interese, njeno tajništvo je bilo v stalnih stikih z našim združenjem in bo tudi v bodoče podpiralo naša stremjenja. Z vsem zaupanjem se naj zato vsak v potrebi obrača na zbornico. (Z glasnim odobravanjem so zborovalci nagradili govor g. Gorjancu.)

Sledilo je

Poročilo govori nadalje o protidraginjski uredbi, ki se ni obnesla ter o uredbi o kontroli cen, od katere je prizadetih tudi nekaj članov združenja.

Uredba o minimalnih plačah trg. pomočnikov bo povzročila še večjo brezposelnost. Združenje je predlagalo, da se plače uredi po krajevnih razmerah. V krajih z manj kot 5000 prebivalci bi smela znašati minimalna plača le 650 din, hrana pa bi se morala računati s 300 in stanovanje s 100 din na mesec.

Zaradi nastale draginje je združenje pozvalo svoje člane, da zvišajo svojim uslužbencem plače.

Tajnik Kožman je nato obširno poročal o številnih uredbah, ki se tičejo trgovstva ter o stališču, ki ga je zavzelo združenje k posameznim uredbam. Med drugim je omenil, da je bilo pri združenju izdanih 290 poslovnih knjižic. Odločno se je izreklo združenje proti »uputnicam«, ki se naj ukinejo.

Socialno mišljenje trgovcev v Kranju dokazuje najbolj jasno to, da so zbrali od septembra 1938 do konca 1. 1939. 21.185 din za socialne namene. Od tega denarja se je razdelilo siromakom in onemoglim 10.784 din, brezposelnim 2.790 din in obmejnim šolam 5.686 din. Združenje je obdarovalo pet šol v Prekmurju. Zahvalna pisma pričajo, kako zelo so bili otroci teh šol potrebni podpore.

Naobrazbi trgovskega naraščanja je posvečalo združenje veliko skrb. Pouk na trg. strokovni nadaljevalni šoli se je zboljšal in zvišalo število tedenskih ur. Imenovali so se tudi učitelji in sicer: Franca Lasič za upravitelja, za učitelje pa Danica Belehar, Josip Lampe in Stanko Završnik, za veroučitelja pa Josip Žužek. Vpisanih je bilo 85 učencev, končalo pa je lani šolo 81 učencev. III. razred so dovršili vsi učenci. Uprava je nabavila tudi nekaj učnih knjig. Združenje si prizadeva, da bi se ustanovila v Kranju dvorazredna trgovska šola, ki je nujno potrebna.

Tajniško poročilo navaja nato delo odsekov.

Lesni odsek je vodil g. Gorjanc. Delo odseka je bilo intenzivno ter je dosegel odsek tudi razne uspehe. Lesnih obratov je v okraju 120. Zivahno je bilo tudi delovanje špecerijskega odseka, katerega je načeloval g. Ahačič. Začel je tudi delovati manufakturni odsek. Zgledno deluje in je v stalnih stikih z združenjem Pomočniški zbor, ki ga vodi g. Osojnik.

Zbor je priredil poučni tekstilni tečaj in več sestankov ter predavanje o prodajni umetnosti.

Statistika članstva.

Število članstva se je dvignilo od 412 na 420, število obratov pa od 455 na 465. Število pomočnikov in pomočnic se je zvišalo od 178 na 191, vajencev od 81 na 85. Več ko polovica članov je bila naročena na »Trgovski list«.

Pisarna združenja

je razvila zelo veliko delavnost. Število prejetih in odposlanih dopisov se je zvišalo od 3768 na 3916, nadalje je izdala pisarna 32 okrožnic, sestavila 52 davčnih prijav, vložila 45 pritožb ter napravila 642 raznih prošelj in vlog itd. Združenje je prejemalo redno od Zbornice vsa potrebna navodila ter imelo zlasti v tajniku dr. Plesu močno oporo. Enako je bilo združenje tudi v stalnih stikih z Zvezo trg. združenj ter bilo zastopano na vseh sejah glavnega in ožjega odbora ter na občnem zboru Zveze v Murski Soboti.

Z velikim odobravanjem je občni zbor soglasno odobril poročilo agilnega tajnika Kožmana, ki je nato podal še

blagajniško poročilo.

Dohodkov je imelo združenje 115.094 din, izdatkov pa 114.356 din. Podporni sklad je znašal ob koncu leta 1939. 36.330. Čisto premoženje združenja je naraslo na 261.783 din.

Račun trgovske strokovne nadaljevalne šole izkazuje 34.389 din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Socialni sklad je imel 21.186 din dohodkov.

V imenu nadzornega odbora je poročal g. Colnar ter predlagal, da se izreče upravi in blagajniku razrešnica. (Soglasno sprejeto.)

Proračun, ki ga je podal tajnik Kožman, izkazuje 74.000 din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Za kontrolno službo se določi din 15.000.—.

Proračun za šolo se določi na 38.920 din. Primanjkljaj v višini 5.420 din krije združenje. Tudi oba proračuna se sprejemata soglasno.

Odprava daril in nagrad.

O tem predlogu poroča tajnik Kožman. Vedno večje davščine, plače, najemnine in naraščanje drugih izdatkov silijo trgovce, da črtajo vse izdatke, ki niso neobhodno potrebni. Med take izdatke spadajo tudi darila ali popusti. Uprava je o vsem tem ponovno sklepala in sklenila, da se morajo ta darila odpraviti. Potrebno pa je, da tudi občni zbor formalno sklene, da se odpravlja vsaka delitev nagrad bodisi v denarju ali v blagu ter tudi delitev koledarjev in da se vsak prestopnik kaznuje s globo 1000 din. Soglasno sprejeto.)

Volitve.

Soglasno in z odobravanjem je bil nato izvoljen za predsednika znova Franc Berjak, za podpredsednika pa Adamič.

V upravo so bili izvoljeni: Franc Ahačič, Lovro Ferjanc, Franc Globočnik, Rudolf Hlebs, Ferdinand Kokalj, Matija Kokl in Ivan Šavnik, za namestnike pa: Alojzij Grime, Ivan Rekar, Janko Rozman in Albin Terčon. Izvoljeni so bili samo člani, ki so bili na občnem zboru navzočni, kar je tudi edino pravilno.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Otmar Colnar, Ivan Kern in Viljem Orosel, za namestnika pa Leopold Suleer in Karol Zaplotnik.

Častni odbor tvorijo znova Ivan Engelsberger, Alojzij Pavlin in Ciril Pirc.

Kot delegati za skupščino Zveze trg. združenj so bili izvoljeni: Franc Berjak, Anton Adamič, Gorjane Franc, Franc Globočnik in Rudolf Hlebs, kot namestniki pa Ferdinand Kokalj, Matija Kokl, Ivan Šavnik, Alojzij Grime in Franc Zaplotnik.

V lesni odsek so bili izvoljeni:

Franc Gorjane (načelnik), Ivan Rezman in Anton Verbič, kot namestnika Jakob Koprivnik in Janko Povšnar.

V špecejski odsek: Franc Ahačič (načelnik), Ivan Rekar (podnačelnik), Janko Rant, Alojzij

Grims, Leopold Suleer in Albin Terčon, kot namestnika pa Anton Križnar in Otmar Colnar.

Občni zbor je nato pozdravil tajnik Zveze trgovskih združenj dr. Ivo Pustišek. Poročilo je o delu zveze ter podrobno tudi o vseh

važnejših vprašanjih, ki se tičejo trgovine in našega gospodarstva. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

Ker se ni nihče javil k besedi, je predsednik Berjak zaključil dobro uspešni občni zbor.

Občni zbor Združenja trgovcev v Kočevju

Združenje trgovcev za sodni okraj Kočevje, ki deluje v posebno težkih razmerah, je imelo svoj redni občni zbor 3. marca v gostilni pri »Solncu« v Kočevju.

Po otvoritvi občnega zbora je predsednik Huber konstatiral njegovo sklepčnost ter se spomnil umrlega člana Matije Wuchse iz Koprivnika. Vsi navzočni so počastili njegov spomin.

Nato je pozdravil predsednik za-

stopnika Zveze dr. Iva Pustiška, ter pripominja, da se bode radi prisotnosti oz. radi dirigiranja orožniškega narednika, kot zastopnika sreskega načelstva, informiral pri sreskem načelniku.

Za zapisničarja imenuje tajnika Kopitarja, a za overovatelja pa gg. Levsteka Alojzija in Herbsta Edvarda. Zapisnik zadnjega občnega zbora se odobri.

teh komisijah, da vestno opravljajo svoje delo in da so objektivni tudi do konkurentov.

Krošnjarstvo je kljub hudemu boju še vedno na višku. Zato vse trgovce ponovno naprošam, da se krošnjarje zasleduje in odda najbližji orožniški postaji.

Na koncu svojega poročila se zopet moram povrniti še na naš stanovski list, na naš »Trgovski list«. Za trgovca ni ponos, ako je naročen na kup časopisja, a pri tem pa ostane brez svojega stanovskega lista, ki vedno in povsod ščiti interese trgovstva. »Trgovski list« je danes že tako razširjen in preskrbljen s takšnim materialom, da ne sme biti trgovca, ki ne bi bil nanj naročen. Mislim, da izdatek 1.— din na teden ni takšen, da ga ne bi trgovci prenesli. Potrebno je, da ima vsak vsaj sobotno izdajo »Trgovskega lista«. S tem zaključujem svoje poročilo. (Odobranje.)

Poročilo predsednika Huberja

V letu 1939/40. je bilo vse polno senzacij. Zlasti pa je vplivala na vse življenje vojna, zaradi katere smo bili gospodarsko tudi mi prizadeti, čeprav se te posledice še niso pokazale v tako veliki meri, ker smo imeli dosti zaloga blaga. Šele sedaj, ko moramo založiti svoja skladišča z novim blagom, ki ima višje cene in poleg tega še slabšo kvaliteto, čutimo posledice vojne. To velja posebno za male mestne in podeželske trgovce, ki bodo to najbolj občutili. Ti so s prvim navalom svoja skladišča izpraznili in so lahko potem komaj dve tretjini svojih zalog nadomestili z izkupičkom. Ako bi se to še parkrat dogodilo, potem se lahko dogodi, da ostanejo taki trgovci nekega dne brez blaga.

Čim težavnejša so gospodarska bremena, tem hujša je konkurenca, ker hoče eden drugega prekašati. Zato apeliram na vse trgovce, da pokažejo več stanovske solidarnosti in da močnejši ne skušajo uničiti gospodarsko šibkejšega tovariša.

Največji dvig cen je opaziti pri mlečnih izdelkih, ki so se dvignili za 50%, kar je tudi krivda Prizada. Največ pri tem trpi seveda Slovenija, ki pridela komaj 40 odstotkov svoje potrebe. Tudi tekstilni produkti so v večnem dviganju ter tovarne krijejo komaj polovico naročil, ker ni surovin. Kdo je zopet tu kriv? Ko je bilo surovin dovolj, pa ni bilo mogoče dobiti deviz.

Da pa bi se rapidno dviganje cen preprečilo, smo dobili takozvano protidraginjsko uredbo in uredbo o kontroli cen. Neuspeh obeh uredb je bil takoj viden ter so bili imenovani člani brez dela. Pač pa je izvajanje uredbe dokazalo, da mali trgovci niso krivi druginje, ampak je treba izvor iskati drugje.

Nadalje smo dobili uredbo o minimalnih plačah trgovskih sotrudnikov. Velika napaka je, ker se niso sprejeli predlogi trgovstva. Bati se je, da bo marsikateri nastavljenec ostal zaradi uredbe brez zaslužka.

Kot dodatek smo v tem letu dobili še noveliziranje davčnega in taksnega zakona in vojni davek.

Novi davčni zakon zadeva večinoma samo močnejše davkoplačevalce, ki imajo nad 20.000 dinarjev davčne osnove. Kako bodo s tem male trgovce in obrtnike zaščitili, nam bo pokazala šele bodočnost. Vse leži v rokah davčnih uprav oz. davčne komisije. Apeliram na vse gospode, ki bodo v

Tajniško poročilo

je podal tajnik Kopitar. Poročilo je o internem delu uprave združenja. Uprava je izdala 63 poslovnih knjižic. Združenje šteje 137 članov, toliko kakor pred enim letom, 12 članov pa ne posluje. Večjih trgovin in trgovin z mešanim blagom je 91, lesnih in manjših trgovin 13 in 21 branjarji. Število pomočnikov se je zvišalo od 22 na 23. Vajencev in vajenk je bilo 19, vajenske preizkušnje pa je napravilo 11 vajencev. Tajniško poročilo je bilo soglasno sprejeto.

Blagajnik Edvard Herbst je poročal, da je imelo združenje din 18.741 izdatkov, premoženje združenja pa se je lani povečalo za din 3.284 na 47.767. V imenu nadzorstva je poročal Hans Loy ter predlagal absolutorij upravi, kar je bilo soglasno sprejeto.

Enako je bil sprejet tudi proračun v višini 23.020 din.

V imenu Zveze trgovskih združenj je nato pozdravil občni zbor tajnik dr. Pustišek, ki je sporočil združenju tudi pozdrave zadržanega predsednika Staneta Vidmarja. V jasnih besedah je nato poročal o delu Zveze, njenih intervencijah, o delu njenih odsekov ter o vseh drugih vprašanjih, ki zanimajo našo trgovino in naše gospodarstvo. Opozoril je na potrebo solidarnega dela za stanovske organizacije ter za stanovsko glasilo, za naš »Trgovski list«.

Zgodba z novo mariborsko gimnazijo

Prvotnih 11 milijonov dinarjev gradbenih stroškov znižanih na 8 milijonov

Poročali smo zadnjič na kratko, da bodo že v par tednih začeli zidati novo poslopje za 2. realno gimnazijo v Mariboru, in sicer na razsežnem zemljišču na desnem bregu Drave v Magdalenskem predmestju. Parcelo med Magdalenskim parkom in Stritarjevo ulico je predlanskim kupila mestna občina za 480.000 dinarjev. Te dni je bila v Ljubljani prva ofertna licitacija za gradbo surove stavbe, ki mora biti po dosedanjih dispozicijah že letos pod streho, dokončana pa bo prihodnje poletje, tako da bo v jeseni 1941. izročena svojemu namenu.

Stroški stavbe in notranje opreme bodo znašali po proračunu

okrog 8 milijonov dinarjev. Za letos je zagotovljenih 5 milijonov, ostanek bo pa banska uprava postavila v prihodnji proračun.

Kakor smo sedaj izvedeli, je projektant arhitekt inž. Navinšek iz Ljubljane, ki je že svojčas napravil načrte za veliko stavbo za bežigrasjo gimnazijo, prvotno predvidel večjo stavbo, ki bi stala 11 milijonov dinarjev. Banska uprava pa je črtala 3 milijone dinarjev, zbog česar se je stavba nekoliko zmanjšala. Kakor zatrjuje, je odpadla visoka obloga iz umetnega kamna, ter so se s tem stroški znižali za skoraj poldrugi milijon.

Novi načrt predvideva, kolikor

Združenje trgovcev za srez Logatec ima

21. redno glavno skupščino v nedeljo dne 7. aprila 1940 v prostorih hotela Zumer v Cerknici. Pričetek ob 1. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine in določitev dveh overovateljev zapisnika.
2. Čitanje zapisnika zadnje skupščine.
3. Poročila: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajniško poročilo.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Proračun za l. 1940.
6. Samostojni predlogi.
7. Slučajnosti.

Ako skupščina ob določenem času ne bi bila sklepčna, se bo vršila eno uro pozneje druga skupščina, ki bo sklepala o dnevnem redu ne glede na število prisotnih članov v smislu čl. 16. pravil.

Samostojne predloge je prijaviti upravi do 4. aprila 1940.

Udeležba na zborovanju je za člane obvezna. Opravičenji so le nujni zadržki, ki se morajo upravi pismeno sporočiti.

Sklepni račun za leto 1939. in proračun za leto 1940. sta vsakemu članu v pisarni združenja na vpogled.

V Novi vasi dne 21. marca 1940.

Predsednik:

Stanko Lenarčič l. r.

nam znano, 18 učnih sob. Menda bo to število premajhno. Realna gimnazija 2 v Mariboru, ki je pred par leti nastala z delitvijo velike realne gimnazije, bivše realke, sedanje 1. realne gimnazije, je doslej imela le štiri razrede, letos pa je dobila peti razred in bo v treh letih popolna gimnazija. Toda že sedaj ima okrog 800 učencev, večinoma deklice. Ko bo imela vseh osem razredov, se bo število učencev gotovo povzpelo na kakih tisoč. Ako računamo povprečno 50 dijakov na eno učilnico, da to prostora za približno šele 900 učencev, zavod pa jih bo imel v par letih veliko več. Vse kaže, da bo imela nova šola vsaj kake štiri učilnice premalo. Morda se bo še kak prostor naknadno spremenil v učilnico, vsekakor pa kaže, da bo stavba v bodočnosti vse premajhna. Mogoče ima banska uprava v načrtih za prihodnja leta še kako novo stavbo za gimnazijo v Mariboru, kar pa ni verjetno.

Novo stavbo v našem mestu je treba tudi s stališča pozitivne gospodarskega življenja toplo pozdraviti. Priprave bodo gotovo kmalu končane, tako da bodo menda že v par tednih zapele lopate in bo dobilo mnogo brezposelnih delo in s tem svoj kruh.

A. B.

Pokojninsko zavarovanje trg. pomočnikov se začne 1. maja

Minister za soc. politiko in ljudsko zdravje je podpisal uredbo o pokojninskem zavarovanju trg. pomočnikov.

Glavne določbe uredbe so:

Trgovski pomočniki, ki so zaposleni v trgovinskih obratih ali v drugih podjetjih v trgovskih poslih, se morajo pokojninsko zavarovati, če jim je to glavni poklic in če imajo potrebno nabrazbo, da imajo vsaj dveletno učno dobo. Rok učenja nadomestujejo štirje končni razredi srednje ali pa strokovne šole.

V pokojninsko zavarovanje se vračuna čas, prebit v službi od 1. januarja 1938. do dneva vstopa v obvezno zavarovanje, če v enem letu vplačajo dotične doklade za pokojninsko zavarovanje s 6 % obresti. Dovoljuje pa se tudi dokup službenih let pred 1. januarjem 1938.

Pokojninski zavodi morejo voditi trg. pomočnike knjigovodstveno ločeno od drugih zavarovancev.

Dolžnost zavarovanja po tej uredbi se začne 1. maja.

Politične vesti

Turški listi brez izjeme odobravajo odločno izjavo Saradzoga ter poudarjajo, da bi morala Turčija z vojaško silo intervenirati, če bi bila napadena katera članica Balkanske zveze. Na Balkanu se ne sme utrditi nobena velesila.

Grška obrambna črta, tako imenovana Metaxasova linija je dogotovljena. Začeli so jo delati leta 1936. ter jo je delalo od tedaj stalno okoli 3000 delavcev. Obrambna črta je napravljena iz betona ter ima gnezda za topove in strojnice. Od 1. 1936. dalje je izdala Grčija za narodno obrambo 6 in pol milijarde drahem. L. 1936. je imela Grčija samo 4 protiletalske tope, danes jih ima nad 200. Podobno se je povečalo tudi grško letalstvo ter vse druge vrste orožja.

Po sestanku Mussolinija z grofom Telekyjem je bilo izdano oficialno sporočilo, ki pravi, da je ostal pakt prijateljstva med obema državama navzlic vsem dogodkom nedotaknjen. Prijateljstvo med Italijo in Madžarsko je v popolnem soglasju z obojema državama. Italijanska in madžarska vlada sta odločeni, da posebno v sedanjih razmerah koordinirane svojo akcijo za ohranitev miru v Podonavju in na Balkanu. Po sprejemu min. predsednika Telekyja pri papežu bo zapustil Teley Rim.

Zanimanje za trozvezo Rim—Berlin—Moskva v Rimu vidno pomenjuje, ker hoče Italija za vsako ceno preprečiti, da bi se na Balkanu zasidrala Rusija.

Vrhovni zavezniški vojni svet se je sestel v Londonu. Po seji je bila izdana slovesna izjava, ki pravi, da sta se francoska in britanska vlada sporazumeli, da ne bo nobena sklenila miru ali premirja brez medsebojnega sporazuma. O mirovnih pogojih ne bosta razpravljale, dokler ne dosežeta poročila za popolno varnost njunih držav. Po sklenitvi miru bosta s pomočjo drugih narodov izvedle obnovo mednarodnega reda, ki bo dal narodom svobodo in ki bo slovel na spoštovanje zakona.

Vsi angleški poslanci v balkanskih državah so poklicani v London na posvetovanje. Tudi francoski poslanci so poklicani na podobno posvetovanje.

Sovjetski veleposlanik v Parizu Surić je v svoji brzojavki ob sklenitvi mirovne pogodbe med Finsko in Sovjetsko Rusijo tudi ostro napadel Francijo, češ da so s sklenitvijo miru propadli načrti francosko-angleških vojnih hujskačev ter da bo Sovjetska unija tudi v bodoče ostala trdnjava, ob kateri se bodo razbili temni načrti sovražnikov socialističnega in delovnega naroda. Francoska vlada je zaradi tega zahtevala od sovjetske vlade, da se veleposlanik Surić odpokliče. Moskovska vlada je nato odgovorila, da sicer ne uvideva, zakaj ne bi mogla več smatrati francoska vlada veleposlanika Surića kot persono grato, vendar pa je ustregla želji francoske vlade ter Surića razrešila dolžnosti veleposlanika v Parizu.

Odpoklic sovjetskega veleposlanika Surića na zahtevo francoske vlade se v vsem svetovnem tisku zelo na široko komentira. Mnenja listov pa niso enotna. Nekateri vidijo v tem prvi znak, da bodo diplomatski odnosi Sovjetske Rusije in Francije sploh pretrgani, drugi pa vidijo nasprotno v tem prvi korak za zboljšanje odnosov. Iz Anglije pa poudarjajo, da odpoklic Surića ne bo niti najmanj spremenil angleško-sovjetskih odnosov.

Sovjetski veleposlanik v Berlinu Skvarcov, ki je preteklo sredo odpotoval z letalom v Moskvo, se vrne še ta teden v Berlin. Nekateri listi menijo, da se bo po povratku Skvarcova razjasnilo, če pride Molotov v Berlin ali ne. Nemški krogi so glede obiska Molotova sicer zelo rezervirani, vendar pa menijo, da bi po dvakratnem obisku Ribbentropa v Moskvi bila sedaj vrsta na Molotovu, da pride v Berlin.

Po angleških virih je pripravil nemški zunanji minister v Ribbentrop sestanek Hitlerja s Stalinom. Sestala naj bi se na nemško-sovjetski meji. Iz Moskve pa so baje ta predlog odklonili ter sporočili, da bi zelo pozdravili, če bi prišel Hitler v Moskvo.

Sovjetski veleposlanik Majski je obiskal lorda Halifaxa ter se razgovarjal z njim o sovjetsko-britanski odnosih. Baje je bil zlasti zaskrbljen, če bi zavezniški poostri svojo blokado Nemčije, da bi preprečili dovoz surovin Nemčiji iz Sovjetske Rusije.

Rooseveltov odposlanec Sumner Welles je prišel v četrtek v New York ter je takoj odpotoval v Washington, da poroča Rooseveltu.

Kanadska vlada je dosegla pri volitvah v kanadski parlament veliko zmago. Čeprav se niso znani vsi volilni rezultati, je vendar že gotovo, da je dobila od 245 mandatorov najmanj 174. Vodja opozicije ter trije drugi bivši konservativni ministri sploh niso bili več izvoljeni. Zmagovita vlada Mackenzie Kinga je odločno za nadaljevanje vojne do zmagovitega konca.

Angleški listi so začeli po vrsti zahtevati, da začne voditi angleška vlada bolj energično politiko in da ne sme več dopustiti, da bi bila iniciativa v nemških rokah. Zlasti mora to veljati za Balkan. Priča-kuje se zato, da se bo od obeh strani povečal pritisk na Balkan.

Veliko število angleških čet, ki so se dosedaj vežbale v Rodeziji,

bo v kratkem odpravljenih na Bliznji vzhod.

Angleške križarke in podmornice so začele križariti v Severnem morju ter skušajo popolnoma zapreti dohod nemškim trgovskim ladjam v Skagerak. Trdi se nadalje, da je Anglija odločena, da za vsako ceno prepreči prevažanje švedskega železa v Nemčijo in da bo v ta namen tudi kršila norveško nevtralnost.

Francozi in Angleži so naročili v Združenih državah Sev. Amerike za eno milijardo dolarjev letal. Ameriški vojni minister Woodrin je pred vojaškim odborom senata izjavil, da je pošiljanje tudi naj-novejših ameriških letal zaveznikom v skladu s politiko vlade in z

ameriški interesi, ker se bo s tem povečala kapaciteta ameriških letalskih tvornic. S tem pa bo tudi povečana obrambna moč Združenih držav. Vojaški odbor je nato odobril to stališče. Ameriške tvornice bodo mogle do konca leta dvigniti svojo kapaciteto na 40.000 letal letno.

Na zapadni fronti je bilo več letalskih bojev. Angleži poročajo, da so sestrelili nekaj nemških letal. Tudi Nemci poročajo o sestreljenih sovražnih letalih.

Finska vlada je odstopila, a je bila še isti dan sestavljena nova finska vlada. Novo vlado je sestavil dosedanj ministrijski predsednik Risto Ryti, zunanje ministrstvo pa je prevzel Rolf Witting.

V ponedeljek so trgovine odprte

Trgovine bodo v ponedeljek dne 1. aprila t. l. ves dan odprte, ker ta dan ni cerkveni praznik. — Združenje trgovcev.

gotovo povzročila vojna. Na prvem mestu v svetovni trgovini so zaradi tega zdaj po količini Zedinjene države Severne Amerike, čeprav morda samo začasno.

Banovinski proračuni za 12,1 milijona din večji ko lani

Po podatkih fin. ministrstva znašajo proračuni vseh banovin (brez Hrvatske) 695,4 milijona din, za 12,1 milijona din več ko v letu 1939. V milijonih din so znašali proračuni:

banovina	1940./41.	1939./40.
vrhaska	37,0	39,8
vardarska	59,6	55,7
dravska	199,4	193,6
drinska	77,7	82,0
donavska	199,8	190,7
zetska	55,7	59,2
moravska	66,0	62,2

Dobave - licitacije

Štab mornarice kralj. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 9. aprila ponudbe za dobavo raznih pil; 13. aprila jelenjih kozic.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 1. aprila ponudbe za dobavo 960 m³ kisika, 5000 kg karbida; 8. aprila povratnih ventilov, stroja za strugarje; 15. aprila stroja za brušenje, raznih elektromotorjev, obrocev za lokomotivska kolesa i. dr.

Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 2. aprila ponudbe za dobavo cinkovega belila, okra ter jeklene vrvi; 9. aprila bakrene in pocinkane pločevine; 23. aprila armiranega jamskega kabla.

LICITACIJE:

Dne 10. aprila bo pri štabu jadranske divizijske oblasti v Splitu licitacija za dobavo raznega mila, sukanca, šivalnih igel, strojnega olja in voska; 5. aprila raznega usnja in čevlarskih potrebščin.

Pri Upravi zavođa za izdelavo vojne opreme v Beogradu bo 10. aprila licitacija za dobavo opasavev.

Dne 2. aprila bo v pisarni štaba za utrjevanje v Ljubljani licitacija za dobavo vojaških ležišč.

Dne 1. aprila bo pri Oblastni upravi bolnišnice fonda pri direkciji drž. železnice v Ljubljani licitacija za instalacijo jakega toka pri gradnji depandane na Golniku.

Dne 4. aprila bo pri Tehničnem oddelku izpostave banske oblasti v Splitu licitacija za dobavo podov in terazzo plošč.

Dne 22. aprila bo v skladišču 1. oddelka vojnotehničnega zavoda v Hanrijevu pri Skoplju licitacija za dobavo vatelina, lanenega platna, sukanca, raznega platna, gaze ter volnenega sukanca.

Dne 22. aprila bo pri Komandi baze rečne flotile v Novem Sadu licitacija za dobavo škopcev, sider, verig, vrvi, jelovih hlobov i. dr.

Privilegovano A. D. za silose v Beogradu razpisuje licitacije za dobavo raznih strojev: dne 2. in 3. aprila v Bijelini; 2. in 3. aprila v Podgorici; 4. in 7. maja v Beranu; 4. in 15. maja v Mostaru. Dne 20. aprila bo licitacija za strojno napravo žitnega silosa v Petrogradu; dne 30. aprila pa v Mostaru.

Dne 2. aprila bo pri Centralni direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija za dobavo merilne vrvice; 9. aprila za dobavo finreza, terpentina, suhih barv in lakov; 14. aprila za dobavo cevi; 16. aprila brezšivnih jeklenih cevi; jamskega orodja, strojev za preizkušnje vrvi; 18. aprila za dobavo 10.000 kg čistega bencina; 23. aprila spiralnih svedrov, transportnih trakov za električni pogon ter pogonskega jermenja.

Pri Štabu mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu bo 2. aprila licitacija za dobavo plinskega olja in olja za gorivo; 3. aprila mesnih jetrnih konserv; 22. aprila raznih tkanin in koev ter ličarskega materiala, razne jadenine, tkanin za zastave.

Dne 10. aprila bo pri Štabu zrakoplovstva vojske v Zemunu licitacija za dobavo 10.000 ton avionskega bencina in dne 1. maja za dobavo strojnih naprav za aeroplansko delavnico.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Katere surovine ima Sovjetska Rusija

Trgovinska pogodba med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo je sprožila v nemškem časopisu pravo lavino člankov o gospodarstvu Rusije. Tudi cele ruske številke so priredili posamezni listi. Posebno velika je ruska številka, ki jo je priredila 21. III. »Berliner-Börsen-Zeitung«. V tej številki je tudi več člankov objavljenih v ruščini. Vse večje nemške industrije so objavile tudi inserate, večinoma dvojezično, v nemščini in ruščini.

Od člankov, ki so bili objavljeni, zasluži posebno pozornost članek dr. Helge Schmucker-Boustedt od gospodar. instituta za vzhodne države v Königsbergu o ležiščih surovin v Sovjetski Rusiji. Iz njene obširnega članka priobčujemo naslednje podrobnosti.

Sovjetska Rusija je izredno bogata na najrazličnejših rudah in naravnih zakladih. Po izjavi vodilnega ruskega geologa Gubkina 1. 1937. pa je šele 51 % vse zemlje geološko preiskane, geološko-kartografsko pa le 35 %, pa čeprav se je v zadnjih letih zelo pospeševalo geološko raziskovanje dežele.

Pomen teh velikanskih surovin-skih rezerv pa je za svetovno gospodarstvo v dvojnem oziru omejen: 1. zaradi hitro naraščajoče notranje potrošnje in 2. zaradi težavnosti izkoriščanja, ker se velik del teh bogastev nahaja v klimatično neugodnih, zelo oddaljenih in malo obljudenih krajih. Osrednje ruske pokrajine so namreč primeroma revne na zemeljskih zakladih, ki se v glavnem nahajajo v Aziji. Te pokrajine pa se šele sedaj preiskujejo. V glavnem tudi zato, ker so sovjeti prenesli glavno oboroževalno industrijo v Azijo, kjer je pred letalskimi napadi varna. Sovjeti pa hočejo doseči tudi to, da bi se mogle posamezne pokrajine same z vsem oskrbovati, da se zmanjšajo dolgi transporti po železnicah za manjvredno blago.

Neizčrpni viri

Pred vojno so se cenile ruske zaloge premoga na 234 milijonov ton premoga. L. 1937. pa so se cenile na 1654 milijard ton, od tega 1443 visokovrednega črnega premoga. 90 % teh premogovnih ležišč odpade na azijsko Rusijo. Podrobneje pa je raziskan do danes le 1 odstotek teh ležišč.

Najbolj znan je donecki revir, čigar zaloge se cenijo na 88,9 milijarde ton.

Kuznečki rajon v Sibiriji je danes drugi najvažnejši in njegove zaloge se cenijo na 400—500 milijard ton. V Kazakstanu je 3. najvažnejše ležišče v Karagandi. Popolnoma nepreiskana so ležišča v severni Sibiriji, ki so najbrže največja ležišča najbližjega premoga. Poleg tega se nahaja premog še na Uralu, v vzhodni Sibiriji (pri Irkutsku) in na Daljnem vzhodu.

V evropski Rusiji je še važno ležišče v Pečori s 125 milijardami ton premoga.

Proizvodnja premoga je v zadnjih 20 letih narasla od 29 na 127,9, za 1. 1942. pa se pričakuje njen dvig na 230 milijonov ton.

Od ležišč rjavega premoga je najvažnejše moskovsko, čigar zaloge cenijo na 175 milijard ton.

Ležišča šote se cenijo na 115 milijard ton.

Zemeljsko olje

Ležišča zemeljskih olj se cenijo na 8,66 milijarde ton. Ta se nahajajo v Bakuju, v Kavkazu, v osrednji Aziji, severnem Sahalinu, ozemlju Pečore in drugod. Baku je dal 73,5 % vse proizvodnje, in sicer 30,1 milijona ton.

Tudi zemeljskega plina ima Rusija precej. L. 1942. naj bi proizvodnja zemeljskega olja narasla na 54 milijonov ton.

Železo

Pred vojno so se cenile zaloge železa le na 2 milijardi ton, sedaj jih cenijo Nemci na 10, prof. Gubkin pa jih je cenil že pred leti na 87 milijard ton.

Železne rude imajo 50—60 % železa. Že v 18. stoletju so se izkoriščala ležišča v Tuli in na Uralu. Pred vojno so tvorila podlago ruske težke industrije železna ležišča v ukrajinskem Krivem-Rogu, ki imajo 55—65 % železa. Velika ležišča železa pa so tudi v drugih pokrajinah. Najboljša so pri Magnitogorsku, ki imajo do 70 % žele-

Tendenca svetovne trgovine

Kljub pomanjkanju rednih podatkov, ki je nastalo zaradi tega, ker jih mnoge države od izbruha vojne dalje več ne objavljajo, se je poročevalec lista »Basler Nachrichten« lotil te naloge, da prikaže razvojno črto svetovne trgovine. Njegove ugotovitve so v marsičem zelo zanimive.

Nekatere države so nehale objavljati podatke o svoji zunanji trgovini šele letos, tako n. pr. Švica (in tudi Jugoslavija), za Sovj. Rusijo ni podatkov za vse lansko leto, za Nemčijo in Italijo od avgusta, za Francijo od septembra, za Finsko od novembra.

Za splošno oceno trgovinskega prometa po izbruhu sedanje vojne je treba upoštevati v prvi vrsti dejstvo, da je bila zunanja trgovina po količini najmanjša l. 1933., po vrednosti pa leta 1934. in da je odtlej vztrajno naraščala. Šele leta 1938. je spet zaslala in se v začetku leta 1939. po količini znova povečala, višina cen pa je še vedno padala. Slika je bila približno tale:

	Svetovni promet v enotah (leta 1929 = 100)		
	1937	1938	1939
			(6 mes.)
količina	97,0	88,6	91,6
cene	47,5	45,5	43,0
vrednost	46,3	40,0	39,4

Če se upošteva, da je več prometa vedno v drugem polletju, tedaj smemo reči, da je lani promet še dalje napredoval. Gotovo se je ta napredek vzdržal še tudi v juliju in avgustu. Za kasnejšo dobo ni več podatkov za mnogo

držav. Znani pa so podatki za najvažnejši dve državi, to je za Anglijo in Zedinjene države.

V Veliki Britaniji je padel uvoz po vrednosti v zlatih funtih v razdobju september—december za 20,6 %, izvoz pa za 36,4 % (v primeri z letom 1938., isto razdobje). Za USA pa se računa nasprotno dvig pri uvozu na 24 % in pri izvozu na 21 %. Če to seštejemo, se je skupaj zmanjšal njun promet s svetom le za približno 4 %.

Velika Britanija je, kakor vemo, največji uvoznik, USA pa največji izvoznik. Po statistiki za 1. 1938. sta skupaj obsegali ti dve državi natančno eno četrtno svetovne trgovine. Iz tega se lahko presodi, da lansko leto svetovni promet kljub vojni ni bil še nič manjši, količinski padec pa so ev. popravile še znatno višje cene.

Zelo veliki pa so bili premiki v zunanji trgovini, glede na posamezne države. Če primerjamo zadnje lanske štiri mesece s predlanskimi, se nam pokaže sledeča slika izvoza: dvig za do 64 % (Malajska), 54 % (Kitajska), 42 % (Japonska); padec za do 32 % (pri Turčiji), 30 % (Holandska). Podobno je v uvozu znašal padec do 56 % (Turčija), 33 % (Nova Zelandija), 31 % (Belgija in Grčija); dvig pa je dosegel celo do 200 % (Kitajska), 35 % (Norveška in Kanada) itd.

Te spremembe so izračunane po valutah, ki so nekatere tudi same dosti trpele (kitajska za 56 %), vendar pa izražajo še vedno znatne dejanske spremembe v samem obsegu zunanje trgovine, ki jih je

Davčni svetovalec

Delavska vprašanja

Naročnik Vavta vas. — Vprašanje: Ali pripada delavcu za čas orožnih vaj cela plača, ali pa se mu sme krajšati za to, kar dobi od države? Kako bi se mogla preprečiti zloraba določila po delavstvu, da mu gre plača za teden dni, četudi je bolan?

Odgovor: Smisel odredbe § 221. obrtn. zakona je ta, da dobi službenec, ki je bil več nego eno leto dni v službi, za čas orožnih vaj, oziroma za dobo 4 tednov toliko, kolikor je dobival za časa zaposlitve pri zadnjem službovalcu. Zaradi tega se mu sme odbiti, kar prejme od države. Zakon odreja, da se mu mora odbiti od države izplačana ustrežajoča odškodnina, vendar pa ta naklada, ki ustreza, od države še ni določena. Najmanj, kar se mu sme odbiti od mezd, je vrednost hrane in stanovanja, ki je za namene delavskega zavarovanja ocenjena na dnevno 10 din. Podpora rodbinam vpoklicanih v vojaško službo za odraščanje ne pride v poštev, ker se izplačuje le rodbinam, ki so ostale brez nujnih sredstev za življenje in se rodbinam oseb, ki dobivajo polno plačo za čas orožnih vaj, ne more dovoljevati, ker pri njih ne more biti govora o pomanjkanju sredstev za preživljanje.

Zlorabe, ki se v praksi tako pogosto dogajajo z določilom § 219. zakona o obrtnih, se ne morejo drugače preprečiti, kakor da službovalci strogo izvajajo zakon. Delavec je po zakonu dolžan svojo bolezen brez odloga naznaniti službovalcu, ta pa je upravičen zahtevati, da mu delavec predloži potrdilo pristojnega okrožnega urada za zavarovanje delavcev ali uradnega zdravnika. Iz potrdila mora biti razvidno, zakaj je ne sposoben za delo in koliko časa bo nesposoben za delo. Druga sredstva za preprečitev zlorab po zakonu ni. To, kar zakon določa, res da ne more do celja preprečiti zlorab, vendar jih lahko omeji. Gospodarski krogi si zelo prizadevajo, da dosežejo izpremembo tozadavnega zakonskega določila. V zadnjem času je zahtevala to izpremembo konferenca obrtniških zbornic, ki je bila dne 5. marca t. l. v Ljubljani. Vendar so delavski vplivi še vedno tako močni, da za enkrat ni misliti na zahtevano izpremembo.

Male in velike vile proda na Bledu Kmetška posojilnica v Ljubljani.

Trgovskemu naraščaju!

Samouki imajo prednost

Tudi če bi bile pri nas šole izredno dobre, vendar ne bi mogle nuditi učencem vsega tega, kar je potrebno za življenje. Zato mora vsak gledati, da se sam nauči to, česar mu šola ni dala. Človek mora biti zato samouk, ki ne zamudi nobene prilike, da dovrši svojo naobrazbo.

V resnici tudi vidimo, da so samouki v življenju vedno uspešni. Kajti samouk zna to, kar mu je dala šola in še nekaj več. Kdor pa se zanaša samo na šolo, zna tudi samo to, kar daje šola, navadno pa še nekaj manj.

Je pa tudi nemogoče, da bi dala šola v par letih vse to, kar je potrebno za življenje in za napredek v poslovnem življenju. Namen šole je samo ta, da da človeku dobro podlago, da si more potem sam pomagati naprej. Šola nauči človeka, kako se naj uči, kako naj dela, stvar človeka pa je, da to znanje naprej izkoristi in da se nauči še vse drugo, česar mu šola ni mogla dati.

To velja za prav vse predmete in ne le za nekatere. Tako se človek nauči v šoli le glavnih pravil slovnice, jezikovno znanje pa si mora sam izpopolniti s čitanjem dobrih pisateljev. Vsak si sam ustvarja svoj besedni zaklad in čim več kdo čita, tem večji je ta njegov zaklad, tem boljše pa tudi sestavlja svoja poslovna pisma.

V blagovnanstvu daje šola tudi le osnovne pojme, na podlagi teh pa si mora vsak razširiti svoje znanje, da bo znal opaziti tudi najmanjše razlike v blagu. Ko bo samo malo časa v trgovini, bo takoj spoznal osnovne razlike v blagu in če bo imel odprte oči, bo kmalu začel razlikovati blago šele natančneje. Njegov šef mu bo dal pri tem dragocene nasvete. Če pa bo vzel v roke še knjige, če bo govoril z drugimi, ki imajo opravka s tem poslom, ne bo trajalo dolgo in postal bo majhen strokovnjak za to blago. Vsak trgovec pa mora biti strokovnjak, če hoče kupiti dobro.

Vsak človek mora napraviti dve šoli. Navadno šola, ki daje šolsko modrost in drugo ter mnogo težjo šolo — šolo življenja. Prva šola je le priprava za drugo šolo in njen namen je samo ta, da učenca za šolo življenja dobro pripravi. Šola življenja pa je bolj trda šola, ki nič ne upošteva slabosti učenca, ki neizprosno zahteva, da je člo-

vek podkovan ali pa pade. Samo samouki morejo šolo življenja dobro dovršiti, ker samo ti so dorašili njenim trdotam.

Zato pa tudi vidimo, da imajo samouki vedno v življenju uspeh. To so ljudje, na katere se je mogoče zanesti, ker se hitro znajdejo, ker si znajo pomagati. Ti ljudje so samozavestni in zato tudi ne obupujejo, temveč delajo in se bore uspešno, ker imajo sebe v oblaki. Pravi samouk si je namreč znal ne le razširiti svoje znanje, temveč se tudi vzgojiti, da se zna

premagati in da se uči, ko se drugi zabavajo.

Vsi veliki poslovni ljudje so bili samouki in tudi še nadalje imajo bodočnost le samouki. Nevarnost za samouke pa je v tem, da bi zamajali svojo naobrazbo iz slabih virov ali da bi nekatere stvari razumeli napačno. Zato je treba kontrolirati svoje znanje in ne se sramovati vprašati, kadar je komu nekaj nejasno.

Toda te senčne strani so malenkost v primeri s prednostmi, ki jih ima samouk, ki se z neprestanim stremiljem usposobi tudi za najtežje posle in najbolj težke kupčije.

Domiselnosti in prenagljenosti iz vsakdanje prakse

Proizvajalci nekaterih izdelkov umejo zdaj že precej zviti spajati reklamo za svoje izdelke z izdelki samimi. Takšno blago ima zato tudi za prodajalca mnogo prednosti, ker za te izdelke ni treba še posebne reklame in se vendar povpraševanje celo od dneva do dneva zvišuje, naraščanje prometa pa je za trgovca najvažnejša stvar. Vendar pa je treba tudi to stvar razumeti. Kakor mora tovarna paziti, da zadane pravi način reklame za svoj izdelek — bodisi na predmetu samem ali na ovoju ali s prilogo — tako mora tudi trgovec oziroma prodajalec paziti, da se reklamni del predmeta ne izgubi, da se ne odtrže prezgodaj ali celo nemarno odtrže, kakor to delajo nameščenci po nekaterih trgovinah.

Kako izredno velik pomen imajo te vrste vzporedne reklame, nam lepo dokazuje domislica zdravilne industrije, ki se zaveda, da ima največje odjemalce prav med zdravniki. Ta industrija se trudi na vse mogoče načine, da bi zdravnike čim večkrat opozorila na določen izdelek in znamko. Da to doseže, si je izmislila neka tovarna — in zdaj delajo to že skoraj vse — bistroumen način reklame: navodilo, ki spremlja zdravilo, je dodano opozorilo za konsumentobolnika, naj nikar ne pozabi poročiti zdravniku, ki je zdravilo predpisal, o uspehu zdravljenja. Ker na taka opozorila mnogi bolniki zelo radi ubogajo, je učinek te vrste reklame že vnaprej zagotovljen. Zdravnik je nanj tolikokrat opozorjen, da se ga polagoma nekako

navadi predpisovati — ljudje pa ceniti in uporabljati.

Ta način reklame je mogoč le pri določenih predmetih, kar je pač treba pametno presoditi. Pri mnogih predmetih se navodila za uporabo sploh ne upoštevajo, oziroma jih pogleda vsak uporabnik stvari samo prvič. Priložena navodila kot poseben list pa trgovec večkrat tudi odvrže takrat, ko predmete odvrže. Pozneje mu je za to morda žal.

Da vsiljiva ali prenagljena reklama za glavni predmet ne koristi dostikrat niti trgovcu niti proizvajalcu, je seveda res in to se dobro vidi iz naslednjega primera, ki se je zgodil nekje v Nemčiji. Ljubitelj gramofonskih plošč je šel v trgovino plošč v večjem mestu, da pogleda, ali bi se dobile neke nove pesmi. Že pred trgovino pa ga sprejme lastnik ter mu na prvo vprašanje modro odgovori: Imam najnovejšo ploščo, toda samo znamke Te in Te. Kupce je bil neprijetno iznenaden in je že obstal, da se vrne po drugih opravkih. Šele v naslednjem hipu se je spomnil, da so plošče znamke Te in Te prav za prav prvovrstne. (Prvi hip ga je bil prevzel napačni ton prodajalčevega odgovora.) Stopi torej vendarle v trgovino in si izbere vsaj eno ploščo. Ves čas mu je bilo neprijetno vedeti, da sploh nima resnične izbire. Ko je že plačeval, se je pa izkazalo, da ima ta trgovec tudi še neke druge vrste plošč, ki jih je od neke izvekel iz posebnih skatel. Bil je to torej tako zvani izključni prodajalec plošč znamke

Vsak napreden trgovec

prodaja le tako blago, s katerim svojim odjemalcem koristi.

Nudite tudi Vi Vašim odjemalcem v prvi vrsti naravno Rogaško slatino; s tem koristite njim in sebi!

Te in Te, ki jim pa prav zaradi te svoje dolžnosti ali zaveze sam ni več mnogo zaupal. Tovarna si je torej s tem svojim pogodbenim izključnim razpečevalcem prav malo pomagala. Njegovo izključno vsiljevanje samo enovrstnega izdelka kupce dosti bolj odbija kot pa privablja. To je tudi učinek vsake prenagljene hvale.

Zunanja trgovina

V Beograd je prišla madžarska trgovinska delegacija, ki se bo pogajala zaradi sklenitve nove trgovinske pogodbe. Na čelu madžarske delegacije je načelnik dr. Nikl, našo delegacijo vodi pomočnik trg. ministra dr. Obradović.

Cene so v Franciji narasle od začetka vojne mesu za 79, krompirju in grahu za 42, rižu za 60, olju in surovemu maslu za 35, siru za 30, mleku za 28, kruhu za 6, sladkorju za 5 in jajcem za 12 odstotkov.

Proizvodnja cigaret se je v Nemčiji lani povečala v primeri z l. 1938. od 32 na 47 milijard cigaret.

Madžarska se pogaja z Nemčijo, da bi uvozila iz Češko-Moravske in bivše Avstrije 100.000 q sladkorja. Na jesen, ko bi se nova sladkorna kampanja nehala, pa bi Madžarska Nemčiji ta sladkor vrnila.

Indeks cen je v Angliji od izbruhaja vojne narasel od 155 na 179.

Med špansko in angleško vlado je bil podpisan dogovor, po katerem bo dala londonska vlada Španiji posojilo 2 milijonov funtov za obnovo Španije.

Trgovinska pogodba med Sovjetsko Rusijo in Iranom je bila podpisana v Teheranu.

Veliko diamantno težišče je bilo baje odkrito na Urulu. Na kraj so sovjetske oblasti poslale dve ekspediciji.

barva, plesira in kemično snazi
Ze v 24 urah
obleke, klobuke
ltd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Caesar Ritz, ustanovitelj modernih hotelov

Podajamo svojim čitateljem v vzpodbudo kratek življenjepis moža, ki je tip uspešnega selfmade-mana, ki je od ubogega švicarskega pastirja postal kralj modernih hotelov in eden najuspešnejših mož preteklega stoletja. Njegova zgodba je živa slika, da se s trdnjo voljo vedno dosežejo uspehi in da ni nikdar treba obupati.

Caesar Ritz je bil rojen l. 1850. v Niederwaldu v Švici, kot sin revnega gorskega kmetja. Najprej je bil pastir, prišel potem v ljudsko šolo, kot 15leten deček pa je postal natak v Brigu. L. 1867. je šel kot natak na svetovno razstavo v Pariz, l. 1878. pa na svetovno razstavo na Dunaj. Tu je imel srečo, da se je seznanil s princem Walleškim. Hitro je zapisal v svojo beležnico: »Rad ima dobro pečene piške, po jedi dobre cigare, cigansko glasbo in dunajski valček.« Ta beležka je prvi znak, kako je skušal Ritz iz hotelskega obrta napraviti nekaj več.

Ta beležka pa tudi dokazuje, da je imel Ritz vedno odprte oči, da je pazil tudi na vse malenkosti,

samo da je svojim gostom čim bolj ustregel. Ni čuda, če je doživljal tudi vedno večje uspehe. L. 1874. je postal že plačilni natak v Riggi-Kulm hotelu. Kako silno si je znal pridobiti naklonjenost svojih gostov, priča najlepše to, da mu je stari nemški generalfeldmaršal v. Moltke, ki je bil znan po svoji pretirani varčnosti, dal 50 frankov napitnine.

V tem hotelu je doživel Ritz tudi svoj prvi izredni uspeh. Hotel je pričakoval veliko družbo. Termometer je kazal -8°C, centralna kurljava v hotelu pa se je pokvarila. Neizogibna je bila polomija. A vendar je ni bilo, in sicer po zaslugi Ritzja. Mizo je dal postaviti namesto v malo prijetni jedilnici v rdečem salonu. Servirali je dal samo jedila, ki grejejo, postaviti je dal palme v salon in s temi psihološkimi triki je dosegel, da so gostje pozabili, da je mraz. Prava senzacija je bil ta Ritzov trik.

Polkovnik Plyffer, zgraditelj in lastnik Grand Hotela National v Loru, ga je nato angažiral za generalnega direktorja. Postala sta prijatelja. Ritz je dvignil hotel v najbolj luksuriozni hotel na svetu, da je postal središče mednarodne

družbe. Vsako leto je šel v Monte Carlo in delal propagando za svoj hotel. Ritz je imel sijajnega kuharja, ki pa je storil nekoč to napako, da se je zagovoril in povedal Ritzu ime kuharja, ki je znal še več. Bil je to Escoffier. Takoj ga je poiskal Ritz in ga angažiral. L. 1881. je prišel v hotel Walleški princ. »Sestavite mi večerjo po mojem okusu!« dejal Ritzu. »Gaj poznate moj okus!« Tako je govoril Ritz angleški prestolonaslednik, tedaj znan kot največji svetovnjak, kasneje pa enak slaven kot ustanovitelj »Entente Cordiale«. Od tedaj je bil stalni gost Ritzovih hotelov.

L. 1888. se je Ritz poročil, naslednje leto je prevzel znameniti Savoy-hotel v Londonu. Na široko so pisali takrat listi, da ima v tem hotelu vsak gost svojega slugo. Ritz pa je uvedel še druge novosti. Malo zgovorni Angleži se dolgočasijo pri mizi. Ritz je zato uvedel godbo. Orkester je dirigiral sam Johann Strauss. Ritz misli na druge reči. Uvedel je večerne obleke za večerje. Nobena dama ni smela priti s klobukom ali brez moškega spremstva. Vsi hotelirji na svetu so sledili njegovemu primeru.

L. 1891. je otvoril Grand Hotel

v Rimu. Kralj Umberto ga je odlikoval in imenoval za viteza reda krone. Sprejet je bil celo od papeža Leva XIII. Povsod na svetu so nastajali sedaj veliki Ritz-hoteli. L. 1899. v Parizu, l. 1899. Carlton-hotel v Londonu, 1900. Grand Hotel des Thermes v Salsomaggiuru, 1905. Ritz-hotel v Londonu, l. 1937. Ritz-Carlton hotel v New Yorku, nato v Budapešti. To so samo najvažnejši.

Ritz je postal od vseh priznani kralj hotelirjev, imenovali so ga tudi Napoleona hotelirjev. Ko so polagali l. 1897. temeljni kamen za njegov hotel v Parizu, je kumovala Lady Grey, soproga znamenitega angleškega politika. L. 1902. je bilo napovedano kronanje kralja Edwarda VII. (bivšega Walleškega princa). Ritz je dobil tedaj nalogo, da pripravi svečanosti kronanja, ki naj bi bile v njegovem hotelu. Ritz je delal na vse kriplje in dal vse iz sebe. Nakrat zbolil kralj, operacija je potrebna, svečanosti so odložene in tedaj zapuste sile tudi Ritz. Omagal je, a je še nekaj let ostal svež. Umaknil pa se je iz poslova in začel se je baviti z zgodovino umetnosti ter postal tudi sam precej dober kipar. Leta 1908. se začelja njegovo zdravje

slabšati, bolezen narašča in malo pred zaključkom svetovne vojne umre l. 1918. Njegove hotele pa je vodila še naprej njegova žena.

Največje uspehe je doživel Ritz, ker je zagrabil za posel ko nihče drug, ker je znal hotelski obrt dvigniti. Reformiral je kuhinjo, znal je združiti preprostost z eleganco, vrgel je plišasto pohištvo, ki samo nabira prah, iz hotelov, sestavljal je jedilne liste, ki so bili senzacija, vodil ure dolge kulnarične razgovore z gosti, skrbel za najvišji luksuz, a kot prvi uveljavil v hotelih tudi vse zahteve higijene. Prvi je bil, ki je tudi v hotelih uveljavil gesto: luč, zrak in sonce!

Bil je vedno velikopotezen. Kupil je vedno le najboljše stvari, tudi če so bile drage. Bil pa je tudi tako moder, da ni zapisoval gostom na račun izdatke, ki jih je storil zato, da jih je razveselil. Zato je bil priljubljen.

Ritz je postal pojem za sebe in moderna hotelska obrt se brez njega misliti ne more.

Divna kariera od pastirja do kralja hotelov!

Odprte oči, trdna volja, neutrudna delavnost — vse to mora privedi do uspehov!

Pisalne mize

in ostalo pisarniško pohištvo kupite ugodno pri

REMEC-CO

KAMNIK

Gospodarski posvetovalni odbori v banovini Hrvatski

Ban dr. Šubašić je predpisal naredbo o strokovnih gospodarstvenih posvetovalnih odborih pri banski oblasti v Zagrebu.

Naloga teh odborov je, da podajajo strokovna mnenja in stavijo predloge za reševanje načelnih vprašanj, ki se nanašajo na posamezne panoge gospodarstva. Nadalje se izjavljajo ti odbori o načrtih zakonov, uredb in naredb, ki se tičejo gospodarstva. Posebna važnost nove naredbe je v tem, da bo po čl. 4. te naredbe hrvatsko gospodarstvo v bodoče zastopano v odborih skupnih ministrstev samo po delegatih iz teh posvetovalnih odborov. S tem je doseženo sodelovanje banske oblasti z gospodarskimi zastopniki v vseh gospodarskih vprašanjih.

Hkrati s to naredbo je ban podpisal odloke o ustanovitvi strokovnih gospodarskih odborov za kožarsko, železno, lesno, tekstilno in kemičnofarmaceutsko stroko. Ti odbori morajo pomagati banski oblasti, da bo mogla podvzemati čim koristnejše ukrepe za hrvatsko gospodarstvo.

Tudi v Sloveniji bi bili podobni odbori potrebni.

Definitivna redakcija davčne novele bo v kratkem gotova

V finančnem ministristvu se pospešeno dela na definitivni redakciji uredbe o spremembi zakona o neposrednih davkih ter o vseh pravilnikih, ki so potrebni za izvajanje te uredbe. Redakcija se nanaša na predloge gospodarskih zbornic, katere je na skupni konferenci sprejelo finančno ministristvo. Druge izpremembe se ne bodo izvršile. Še ta teden bo vse to delo dokončano, da bi mogla davčna uprava že s 1. aprilom odmerjati davčno osnovo oziroma pobirati davke.

Na romunskem lesnem trgu

vlada še vedno velika rezerviranost. Večjo voljo za nakupe kažejo nekatera večja podjetja ter vojska, dočim lesna trgovina v provinci večinoma počiva. Zvišanje cen lesa v preteklem mesecu ter spremembe v klasifikaciji blaga so zelo ovirale kupčije, za katere se je pričakovalo, da se bodo v začetku spomladi oživele. Cene blaga merkantilne kakovosti so se gibale med 1.180 in 1.200 lejev franco nakladalna postaja. Sklepi po sklenjenih kupčijah se izvajajo v redu, ker ni več pomanjkanja vagonov.

Svobodna tribuna

Še o minimalnih mezdah

Odgovor piscu članka v »Trgovskem listu« št. 26. in št. 34.

V zavesti, da je v našem važnem stanovskem glasilu škoda prostora in papirja za brezplodne debate, nisem odgovoril na članek v št. 26 iz razloga, ker sem ga smatral za neresnega. Prav tako kot članek v št. 29 sem dobil vtis, da odgovor v št. 26 ni pisal trgovec, saj je bil isti napisan v tonu, kakor da bi ga napisal nekdo iz vrst trgovstva nenaklonjene javnosti, katera odreja trgovcu sploh vsako socialno čustvovanje. Mene in članek v št. 29 hoče na kratko eliminirati iz vrst trgovstva, ako nama ni dano plačati pomočniku vsaj minimalne mezde. Meni posebej očita izrabljanje vajenca in možnost uvajanja umazane konkurence. Postavi se v pozor brezobzirnega rabsodnika, pri vsej stvari pa se niti ne vpraša, kakšni nagibi so vodili prizadeta trgovca, da sta skušala najnovejšo uredbo o minimalnih mezdah prikazati tudi od senčne strani.

Za pravilno presojo zadeve smatram za potrebno poudariti, da v mojem primeru niti ne gre za izučenega pomočnika, temveč le za vajenca, kateremu je sicer potekla v teh dneh učna doba, mora pa še do konca tekočega šolskega leta hoditi v šolo. Razen tega ta vajenec ni delal tri leta zastoj, temveč je z izjemo prvih treh mesecev prejemal poleg plačane šolnine in bolniške blagajne še precejšnje prispevke v obleki, perilu in obuvalu.

Kakor odklanjam sumničenje o izrabljanju in nelojalni konkurenci, odklanjam odločno tudi predpostavko, da bi vajenec opravljal hlapčevska in tekaška dela. Morda se je to dogajalo v prejšnjih, tako zvanih »zlatih« časih, morda se to dogaja v velikih trgovinah, kjer mora vajenec biti razen šefa na razpolago še vsem nameščencem za oskrbovanje malice in sličnega. Mali trgovec pa je v lastnem interesu primoran svojega vajenca čimprej vpeljati v vse panoge trgovanja, od spoznavanja blaga do prodaje, kajti le v tem primeru n. lahko vajenec ob redkih pri-

likah živahnejšega prometa res tudi nekoliko »dela«. Vse drugo namreč smatram za triletno učenje in ne za »delanje«.

Ravno v takšni trgovini se bo vajenec največ naučil, saj ga je njegov učni gospodar naravnost primoran čimprej uvesti v vse podrobnosti trgovanja, ako hoče, da ga vajenec kolikor toliko zastopa v trgovini med časom, ko mora on napraviti kakšno neodložljivo pot. Zato se članek v št. 26 naravnost čudim, da odreja malemu trgovcu pravico do namestitve učenca. Naj ima pred očmi tudi to, da n. pr. samo na sebe navezanemu trgovskemu pomočniku v 15 letni dobi pomočniškega službovanja, v kateri si je s smotnim varčevanjem prihranil vsotico, ni mogoče otvoriti trgovine v takem obsegu, da bi lahko namestil razne vajence še par pomočnikov. Vajenec mu je edina oseba, katero more v skromnih razmerah zaposliti, da pa se bo v danem primeru tem bolj potrudil za pravilno vzgojo in izobrazbo vajenca ter istemu rad naklonil primerno odškodnino, je razumljivo samo po sebi.

Končujem z besedami članka v št. 29: »Tudi majhni trgovci imajo pravico do obstanka« ter dodajam: Tudi majhni trgovci se zavedamo, da bo le zadovoljen nameščenelec delal v zadovoljstvo svojega gospodarja. V. M.

Doma in po svetu

Po velikonočnih praznikih je politična situacija v Beogradu zopet oživele. Največje zanimanje velja novemu proračunu banovine Hrvatske in dvanajstletnim. Rešiti pa se mora še cela vrsta drugih zelo važnih vprašanj. O vseh teh vprašanjih bi morala sklepati seja ministrskega sveta, ki je bila napovedana še za včeraj, v četrtek. Seje pa ni bilo, temveč bo šele danes, v petek.

Minister Kulenović namerava začeti akcijo za uveljavljenje avtonomije Bosne in Hercegovine. Baje se bo večina muslimanske skupine

JRZ njegovi akciji pridružila. Minister Kulenović je baje pripravljen izvajati vse konsekvence, če bi bila JRZ nasprotna tej politiki.

Kancelar Hitler je odlikoval min. predsednika Cvetkovića z redom Nemškega orla I. stopnje.

Trgovinski minister dr. Andres odpotuje v Bukarešto, kjer se v nedeljo udeležijo slavnostne ustanovne skupščine Jugoslovanske romunske trgovinske zbornice.

Podpredsednik upravnega odbora Priv. agr. banke Andrija Rašović, bivši črnogorski min. predsednik, je razrešen svoje dolžnosti ter upokojen.

Za senatorje so bili imenovani za nemško manjšino dr. Grassl, za madžarsko dr. Varady in evangelijski škof dr. Popp.

Cepprav nimamo skupščine, je vendarle odpotovala skupina bivših poslancev na interparlamentarno unijo v Haag.

Slovesne otvoritve kmetijske razstave v Budapešti se udeležijo tudi močna deputacija iz naše države.

Uredba o ustanovitvi direkcije za zunanjo trgovino je sedaj menda le gotova in bo baje že te dni podpisana in objavljena.

Za upravnika mesta Beograda je imenovan Dragomir Drinčić, dosedaj pomočnik bana zetske banovine. Prejšnji upravitelj Dragoslav Lazić je bil imenovan za državnega svetnika.

Donava naglo narašča ter je pri Vukovaru dosegla že 6 metrov nad normalo. Del mesta Vukovarja je pod vodo.

TPD je pristala na to, da se s 1. marcem zvišajo mezde rudarjev za nadaljnjih 7-5%.

Francoska admiraliteta sporoča, da je nastala na francoskem rušilu »Le Railleuse« večja eksplozija, zaradi katere je bilo 7 mornarjev ubitih, več pa ranjenih.

Angleži so zadržali v Hongkongu sovjetsko ladjo »Vladimir Majakovski«, ker da je prevažala vojni material za Nemčijo.

Norvežani so internirali nemško podmornico »U 21«, ki je naseljena na pečine v norveških vodah.

Znani nemški ladji »Altmark« se je posrečilo po triletdenski vožnji priti skozi norveške teritorialne vode v Kiel.

Novo vrsto nemških torpedov raziskujejo britanski pomorski strokovnjaki. Torpedo ima to lastnost, da postane mina, če zgreši svoj cilj.

Uradno demantirajo Nemci angleško vest, da bi 20 nemških vojakov pobegnili iz Avstrije v Jugoslavijo.

V Romuniji je bilo v zadnjih dneh polno eksplozij in požarov na petrolejskem ozemlju.

Finska je skupno mobilizirala 300.000 mož ter z njimi postavila 16 divizij. Vse izgube na mrtvih, ranjenih in ujetih znašajo nekaj manj ko 60.000 mož, od teh je bilo 2500 oficirjev.

Upor, ki so ga poskusili v Boliviji nekateri vojaški oddelki v zvezi z neko socialistično stranko, se je ponesrečil. V vsej Boliviji vlada zopet mir.

Sejmi

1. aprila: Trbovlje, Videm na Savi, Murska Sobota, Vojnik, Sv. Lenart v Sl. g., Podbukovje okr. Videm, Ribnica, Rakek, Vače, Novo mesto.

2. aprila: Metlika, Bušče vas, Ormož, Ptuj, Dramlje, Dolnja Lendava.

3. aprila: Krško, Ljubljana, Tuhin, Vransko, Celje, Ptuj, Trbovlje, Zabukovje nad Sevnico.

4. aprila: Mokronog, Loški potok, Turnišče.

5. aprila: Stara cerkev pri Kočevju, Maribor.

6. aprila: St. Jurij nad Grosupljem, Brežice, Celje, Trbovlje, Križevci okr. Murska Sobota.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce,

da so v prejšnjem mesecu dostavljeni plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga!

Za čuvanje pravice zavarovanca do pokojnine je potrebno, da so zavarovani prispevki dejansko plačani!

To opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuščajo odlašanja.

Kolesa, motorji,

Pomlad je tu!

vsi nadomestni deli

Trgovci popusti!

SPLOŠNA TRGOVSKA

d. z o. z.

LJUBLJANA

Tyrševa cesta 33

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA

KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte, štrac, journales, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Pozor trgovci!

Predtiskane stvari, n. pr: kuhinjske prtičke, namizne prte, razne male stvari, izdeluje na veliko tvrdka

F. I. GORIČAR Ljubljana, Sv. Petra c. 29

BEOGRAJSKI

POMLADNI

VELESEJEM

Popust 50 %, na železnicah in ladjah

Avtomobili, motorna kolesa, kolesa — tekstilije, galanterija, pohištvo, kovčegi, taške, obutev — kovine, stroji, motorji, aparati, blagajne, štedilniki, hladilniki, kemija, stiskalnice, poljedelski stroji, stavbarstvo, barve, umetna gnojila — elektrotehnika, optika, kovinska galanterija, šivalni in pisalni stroji, registrirne blagajne, tehtnice, stroji za rezanje mesa, stroji za kavo — steklo, porcelan, keramika, lesni ročni izdelki, nakit, ure, kozmetika — papir, glasbila, knjige, radio-aparati, kinematografija, turizem, modna revija, propaganda in reklama — prehrana, alkoholne pijače, mineralne vode, mlečni izdelki

IN SALON AVTOMOBILOV IN MOTOCIKLOV

Pojasnila: Uprava Beogradskog sajma, Sajmište, pošt. pretinac 538, telefoni: 28-526 in 28-802

Od 13. do 22. aprila 1940